

ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์

ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์เริ่มตั้งแต่ปี 2518 (ค.ศ. 1975) โดยนิวซีแลนด์เป็นประเทศคู่เจรจาลำดับที่ 2 ของอาเซียน และจะมีการจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-นิวซีแลนด์สมัยพิเศษ ในโอกาสการฉลองครบรอบ 40 ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์ ในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ในระยะแรกความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์เป็นในลักษณะผู้รับกับประเทศผู้ให้ แต่ในปัจจุบันได้พัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์อย่างรอบด้านและปรับแนวทางความร่วมมือในอนาคตเป็นระยะๆ เพื่อให้สนองตอบต่อความต้องการ การจัดลำดับความสำคัญ ความชำนาญ และผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์ได้ครอบคลุมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

อาเซียนกับนิวซีแลนด์มีกลไกความร่วมมือทางการ 3 ระดับ ได้แก่ 1) การประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ (ASEAN Post Ministerial Conference 10 + 1 Session with New Zealand หรือ PMC) 2) ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (ASEAN-New Zealand Dialogue) และ 3) ระดับเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Joint Coordination Committee)

ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับนิวซีแลนด์ เมื่อวันที่ 22 ก.ค. 2553 ได้ให้การรับรองเอกสาร 2 ฉบับ คือ 1. ปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่ครอบคลุมทุกด้านระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ (Joint Declaration for an ASEAN-NZ Comprehensive Partnership) และ 2. แผนปฏิบัติการเพื่อปฏิบัติตามปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่ครอบคลุมทุกด้านระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ ค.ศ. 2012-2015 (Plan of Action to Implement the Joint Declaration for an ASEAN-NZ Comprehensive Partnership 2012-2015) เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และการพัฒนา ระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์

ในด้านการเมืองและความมั่นคง นิวซีแลนด์เข้าเป็นภาคีความตกลงหรือภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation – TAC) ในปี 2548 และลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลกับอาเซียน (ASEAN-New Zealand Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism)

ในด้านเศรษฐกิจ อาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ได้ลงนามความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement - AANZFTA) เมื่อปี 2552 ความตกลงดังกล่าวส่งผลให้มูลค่าการค้าระหว่างอาเซียน-นิวซีแลนด์ขยายตัวขึ้นประมาณร้อยละ 15 ตั้งแต่ปี 2553 การค้าสินค้าระหว่างอาเซียนกับนิวซีแลนด์ในปี 2554 มีมูลค่ารวม 8,733.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยอาเซียนได้ดุลการค้า นิวซีแลนด์เป็นมูลค่า 1,631.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (อาเซียนส่งออกไปนิวซีแลนด์เป็นมูลค่า 5,182.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าจากนิวซีแลนด์เป็นมูลค่า 3,551.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ นิวซีแลนด์ได้เข้าร่วมการเจรจาจัดทำความตกลงพหุมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership - RCEP) ซึ่งเป็นความตกลงที่พัฒนาจากความตกลงการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา โดยความตกลง RCEP ตั้งเป้าให้การเจรจาแล้วเสร็จในปี 2558

ในด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา นิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับความร่วมมือด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเกษตร การจัดการภัยพิบัติ และการลดช่องว่างทางการพัฒนา ในเรื่องของการจัดการภัยพิบัติ นิวซีแลนด์ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance: AHA Centre)

ด้านความเชื่อมโยงกับอาเซียน นิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงกับอาเซียน โดยเฉพาะด้านการปรับปรุงกฎระเบียบ โดยนิวซีแลนด์ร่วมกับไทยจะจัดการประชุม EAS Regulatory Roundtable ในวันที่ 18 กรกฎาคม 2556 ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อขยายผลตามเป้าหมายของ EAS Declaration on ASEAN Connectivity ในเรื่องการปรับปรุงกฎระเบียบด้านการเชื่อมโยง และต่อยอดจากการเจรจาของอาเซียนในเรื่องกฎระเบียบที่มีอยู่แล้วในกรอบต่าง ๆ

กองเศรษฐกิจ
กรมอาเซียน
มิถุนายน 2556